

se mezi stranami pravoplatný. V tomto sporu o rozluky byla řešena v odůvodnění rozsudků otázka, zda žalobkyně důvodně odpírala návrat do společné domácnosti se žalovaným, v nynějším sporu jde předně o to, který z manželů způsobil, případně spoluzpůsobil, že znemožněno bylo jejich spolužití. I kdyby bylo možno přihlížeti k důvodům rozsudků rozlukového sporu, byla by tím vyřešena pouze otázka, zda nynější žalobkyně neodepřela odůvodněné obnovení manželského spolužití, a to příznivě pro žalobkyni, poněvadž bylo zjištěno, že žalovaný v době výzvy a ještě dnes (totiž v čase, kdy byl vynesena rozsudek dovolacího soudu v rozlukovém sporu) žije s cizí ženou ve společné domácnosti, nebyly by tím však vyřešeny další námitky žalovaného, ze kterých, kdyby byly pravdivé, dalo by se usuzovati, že ani žalobkyně na odděleném žití není bez viny. Názor dovolacího soudu, že námitky ty pozbyly významu vyzváním žalobkyně žalovaným do společné domácnosti, není správným. Výzva k návratu do společné domácnosti podle § 77 a) manželského zákona musí podle stálé soudní praxe býti míněna vážně a opravdově tak, aby dřívější neshoda a nedorozumění mezi stranami byly zapomenuty a odpuštěny, a ne snad jen proto, aby byl získán rozlukový důvod podle § 77 a) manželského zákona. Že zde u žalovaného takové opravdové a vážně míněné vyzvání manželky k návratu se nestalo, plyne z uvedeného již zjištění, že žalovaný v době výzvy žil ve společné domácnosti s jinou ženou. Nelze proto též usuzovati, že výzvou za takových okolností učiněnou žalovaný odpustil žalobkyni další jí ve sporu o výživné za vinu kladené porušení manželských povinností. Skutečností, zda manželka sama svým nepřístojným chováním neznemožnila manželské spolužití neb aspoň nespolutpůsobila na znemožnění spolužití, nutno zjišťovati a hodnotiti samostatně i ve sporu o výživné. Nižší soudy, vycházejíce z jiného právního názoru, neučinily o těchto dalších skutečnostech tvrzených žádného zjištění a bylo proto oba nižší rozsudky podle §§ 496 čís. 3, 510, 513 c. ř. s. zrušiti.

Čís. 14884.

K § 1080 obč. zák. a čl. 339 obch. zák.

Kdo koupil věc na zkoušku, koupí však neschválil, jest oprávněn žádati, aby si prodávatel sám odebral prodanou věc.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1936, Rv I 389/34.)

Žalobce koupil u žalované na zkoušku ledničku, koupil však včas neschválil, poněvadž mu výkonnost ledničky nevyhovovala. Žalobou domáhá se na žalované, by byla uznána povinnou ledničku z jeho provozovny odstraniti. Nižší soudy zamítly žalobu, dovolací soud z těchto důvodů: Nedošlo-li ke smlouvě kupní proto, poněvadž smlouva uzavřena byla pod podmínkou schválení dodaného předmětu a podmínka ta splněna nebyla, pak stíhá každou smluvní stranu povinnost, aby vrátila to, co obdržela předem na základě takové smlouvy.

Jest tudíž zejména žalobce povinen, aby vrátil žalovanému lednici, kterou převzal. Této povinnosti žalobcově odpovídá právo žalovaného, aby sám lednici převzal a za tím účelem ji ze závodu žalobcova odstranil. Na toto právo žalovaného nemůže žalobce žalovati, ježto žalobou zásadně lze uplatňovati jen povinnost žalovaného. Žalobce má pouze právo, aby, nevyhoví-li žalovaný jeho výzvě, aby lednici odstranil, sám na nebezpečí a účet žalovaného ze svého závodu a žalovanému zaslal.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Rozhodnutí věci závisí na řešení otázky, zdali kupitel na zkoušku, neschválí-li koupi, jest povinen vrátiti předmět koupě, t. j. zdali na jeho straně jde o dluh přínosný, anebo zdali jest oprávněn žádati, aby prodávající sám jej zase odstranil, odnesl nebo odvezl. Žalovaný netvrdil, že mezi stranami bylo ujednáno, koho z nich pro případ neschválení podmíněné koupě stihá povinnost k odstranění ledničky na zkoušku dodané. Hledí-li se však k povaze věci, zejména k tomu, že dodání a namontování stroje se stalo proto, aby žalobce jej mohl vyzkoušeti a podle výsledku zkoušky se mohl rozhodnouti, zdali koupi schválí či nikoliv, nelze než dospěti k úsudku, že se dodání a postavení ledničky stalo na nebezpečí žalovaného, který jest tudíž také povinen ji odstraniti a odvézt, nedošlo-li k jejímu schválení. Není proto ani správný názor odvodacího soudu hypoteticky vyslovený, že žalovaný má pouze právo, nikoliv povinnost, aby ledničku převzal a odstranil.

Čís. 14885.

Nárok rozvedené (rozloučené) manželky na placení výživného jest nárokem soukromoprávním, jehož se může manželka platně vzdáti.

Jak je zvýšiti výživné rozvedené (rozloučené) manželky ujednané soudním smírem, jestliže se majetkové poměry manželovy podstatně zlepšily.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1936, Rv I 2564/35.)

Žalovaný zavázal se soudním smírem platiti své rozloučené manželce měsíčně 50 Kč. Žalobkyně tvrdíc, že se majetkové poměry žalovaného od uzavření smíru podstatně zlepšily, domáhá se na žalovaném zvýšení výživného na 250 Kč měsíčně. P r v ý s o u d přiznal žalobkyni 200 Kč, odvolací soud 100 Kč měsíčně. D ů v o d y: Při stanovení výživného smírem ze dne 23. března 1925, kterým se žalovaný zavázal platiti žalobkyni 50 Kč měsíčně, byl jeho výdělek 947 Kč, z něhož musil platiti na svého syna 250 Kč, takže mu zbývalo 697 Kč měsíčně. Příjem jeho v roce 1934 pak činil 967 Kč. Když odpadla jeho alimentární povinnost k synovi dnem 10. dubna 1925, tedy po smíru, zlepšily se jeho majetkové poměry o tuto alimentární částku 250 Kč. Poněvadž tím nastala jejich